भीमा (उजनी) प्रकल्प, जि.सोलापूर या प्रकल्पास तृतीय सुधारित प्रशासकीय मान्यता प्रदान करणेबाबत..

महाराष्ट्र शासन जलसंपदा विभाग

शासन निर्णय क्रमांक: सुप्रमा-१२१८/प्र.क्र.७७५/१८/मोप्र-१

मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक, मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२. दिनांक:- ०८ मार्च, २०१९.

संदर्भ:- १. शासन आदेश क्र. पी आय एम /२२६४ /४६९५/ आयपी (सेल) दिनांक २०.०८.१९६४.

- २. शासन आदेश क्र. बीएचएम/ २०७४ /२२७४४३ (४६) / टी-५ दिनांक ०७.०४.१९७६
- ३. महामंडळाचा निर्णय क्रमांक :मकृखोविम/ विप्र /२९८/ (१२०४ /९८) / सुप्रमा/ मोप्र-५ / ५७३, दिनांक -१७.०१.२००४

प्रस्तावना:

भीमा (उजनी) प्रकल्पांतर्गत भीमा नदीवर उजनी, ता. माढा, जि. सोलापूर या ठिकाणी ११७.२५ अघफू (३३२० दलघमी) क्षमतेचे धरण बांधण्यात आले आहे. सदर प्रकल्प महाराष्ट्र कृष्णा खोरे विकास महामंडळ अंतर्गत 'उर्वरित महाराष्ट्र' या प्रदेशात आहे. या प्रकल्पाद्वारे पुणे, अहमदनगर व सोलापूर जिल्ह्यातील एकूण १३ तालुक्यातील १८१८३३ हे सिंचनक्षेत्रास लाभ देणे नियोजित आहे. लाभ मिळणा-या १३ तालुक्यांपैकी ६ तालुके (कर्जत, करमाळा, मोहोळ, माढा, उत्तर सोलापूर व दक्षिण सोलापूर) अवर्षणप्रवण आहेत तर उर्वरित ७ तालुके (इंदापूर, दौंड, श्रीगोंदा, पंढरपूर, माळिशरस, मंगळवेढा व अक्कलकोट) अंशत: अवर्षणप्रवण आहेत.

भीमा (उजनी) प्रकल्पांतर्गत धरणाचा उपयुक्त पाणीसाठा १५२०.८७ दलघमी (५३.७१ अघफू) इतका असून धरणस्थळी उपलब्ध येव्यावर आधारित भीमा (उजनी) प्रकल्प व इतर १० योजनांचा एकत्रित पाणीवापर ८४.३४ अघफू इतका आहे. त्यापैकी भीमा (उजनी) प्रकल्पांतर्गतच्या सिंचनासाठीचा एकूण पाणीवापर ११९३.१५ दलघमी (४२.१४) अघफू) इतका आहे.

प्रकल्पास शासनाने संदर्भ क्र. १ अन्वये रुपये ४०.५१ कोटी इतक्या किंमतीस मूळ प्रशासकीय मान्यता प्रदान केली होती.

तद्नंतर शासनाने प्रकल्पास संदर्भ क्र. २ अन्वये रुपये ११३.०८ कोटी इतक्या किंमतीस प्रथम सुधारित प्रशासकीय मान्यता प्रदान केली. तसेच महामंडळाने प्रकल्पास संदर्भ क्र. ३ अन्वये सन २००१-०२ च्या दरसूचीवर आधारित रुपये १४०५.६७ कोटी इतक्या किंमतीस द्वितीय सुधारित प्रशासकीय मान्यता प्रदान केली.

दरम्यानच्या कालावधीत दरसूचीतील दरात झालेली वाढ, भूसंपादनाच्या खर्चातील वाढ (विशेषत: नविन भूसंपादन कायद्यामुळे), नविन/ वगळलेल्या तरतूदी,अपुऱ्या तरतुदी व इतर कारणांमुळे झालेली वाढ तसेच अनुषंगिक खर्चामुळे (इटीपी व इतर) प्रकल्प किंमतीत वाढ झाली. त्यामुळे महाराष्ट्र कृष्णा खोरे विकास महामंडळाने प्रकल्पाचा तृतीय सुधारित प्रशासकीय मान्यता प्रस्ताव शासनास मंजूरीस्तव सादर केला आहे.

प्रकल्पाच्या तृतीय सुधारित प्रशासकीय मान्यतेच्या प्रस्तावाची राज्यस्तरीय तांत्रिक सल्लागार समितीने छाननी करून शिफारस केली आहे. मा.मंत्रीमंडळाने बांधकामाची सद्य:स्थिती, किंमत वाढीची कारणिममांसा, प्रकल्पाची उर्वरित कामे यांचा परामर्श घेऊन या प्रकल्पाद्वारे पुणे, अहमदनगर व सोलापूर जिल्ह्यातील एकूण १३ तालुक्यातील १,८१,८३३ हे. सिंचनक्षेत्रास लाभ देण्याच्या अनुषंगाने प्रकल्पाचे काम पूर्णत्वास नेण्याच्या उद्देशाने, जलसंपदा विभागाची सन २०१३-१४ ची दरसूची तसेच सा.बां. विभाग व महाराष्ट्र जीवन प्राधीकरण यांच्या सन २०१५-१६ च्या दरसूची वर आधारित रुपये २६२२.२० कोटी इतक्या किंमतीच्या तृतीय सुधारित प्रकल्प अहवालास प्रशासकीय मान्यता देण्याचा जाणीवपूर्वक निर्णय घेतला आहे.

शासन निर्णय-

भीमा (उजनी) प्रकल्प, जि.सोलापूर, या प्रकल्पाच्या जलसंपदा विभागाची सन २०१३-१४ ची दरसूची तसेच सा.बां. विभाग व महाराष्ट्र जीवन प्राधीकरण यांच्या सन २०१५-१६ च्या दरसूची वर आधारित रुपये २६२२.२० कोटी इतक्या किंमतीस (प्रत्यक्ष कामासाठी रुपये २२०९.५२ कोटी व अनुषंगिक खर्च रुपये ४१२.६८ कोटी) खालील अटींच्या अधीन राहून तृतीय सुधारित प्रशासकीय मान्यता प्रदान करण्यात येत आहे. प्रकल्पाच्या उपशिषंनिहाय तरतुदींचा गोषवारा परिशिष्ट "अ" मध्ये सोबत जोडला आहे.

- 9) भूसंपादनाच्या वाढत्या किंमती विचारात घेता प्रकल्पाचा खर्च कमी करणेच्या दृष्टीने भूसंपादनाची कामे नियोजनामध्ये प्रस्तावित केल्यानुसार मार्च २०२० पूर्वी पूर्ण करण्यात यावीत.
- २) मजिनप्रा अधिनियम २००५ अधिसूचनेनुसार (दि. १५.१०.२०१५ च्या शासन निर्णयानुसार) या प्रकल्पाच्या लाभक्षेत्रात संयुक्त पाणी वापराद्वारे सूक्ष्म सिंचन पद्धती राबविण्याबाबत आवश्यक कार्यवाही करण्यात यावी.
- ३) राज्यस्तरिय तांत्रिक सल्लागार समितीच्या अहवालातील मुद्यांची पुर्तता करावी.
- 8) सिंचनविषयक विशेष चौकशी समितीच्या अहवालावरील कार्यपालन अहवाल मुद्दा क्र. ९.४.५ नुसार या प्रकल्पाची तपासणी व फेररचना राज्यस्तरीय तांत्रिक सल्लागार समितीने केली असून त्यानुसारचा समितीचा अहवाल स्वतंत्रपणे शासनास सादर करण्यात आला असून त्याअनुषंगाने शासनाने दिलेल्या सुचनांची तातडीने पुर्तता करावी.
- ५) आर्थिक दायित्व निर्माण होईल अशा नवीन घटकांचा शासन मान्यतेशिवाय प्रकल्पात समावेश करू नये.
- ६) प्रकल्पाचे काम नियोजनानुसार व सुधारित प्रशासकीय मान्यता किंमतीच्या मर्यादेत पूर्ण करण्यात यावे.
- (७) संपूर्ण लाभक्षेत्रामध्ये पाणी वापर संस्था स्थापन करुन सिंचन व्यवस्थापन पाणी वापर संस्थेस हस्तांतरित करावे.
- ८) सुधारित प्रशासकीय मान्यता म्हणजे प्रकल्प कार्यान्वितीकरणाच्या विविध टप्प्यांवर क्षेत्रिय अधिका-यांनी घेतलेल्या विविध निर्णयास व क्षेत्रिय अनियमितता झाली असल्यास अशा अनियमिततेस सहमती असल्याचे गृहीत धरता येणार नाही.

या प्रकल्पाच्या कामावरील खर्च मागणी क्र. आय-५, मुख्य लेखाशीर्ष ४७०१ मोठे व मध्यम पाटबंधाऱ्यावरील भांडवली खर्च, (८०)सर्वसाधारण, (१९०) सार्वजनिक क्षेत्रातील व इतर उपक्रमातील गुंतवणूका, (०२) योजनांतर्गंत, (०२) (०१) महाराष्ट्र कृष्णा खोरे विकास महामंडळास भाग भांडवली अंशदान (उर्वरित महाराष्ट्र) (संगणक संकेतांक ४७०१ एच-६२९ २५०४) अंतर्गत "भीमा (उजनी) प्रकल्प " या लेखाशिर्षाखाली खर्ची घालावा व शासनाच्या मंजूर अनुदानातून भागविण्यात यावा.

सदर शासन निर्णय नियोजन विभाग अनौपचारीक संदर्भ क्र. ३६/१९ व वित्त विभाग अनौपचारीक संदर्भ क्र.६५/२०१९ अन्वये तसेच मा. मंत्रीमंडळाने दि. २७/०२/२०१८ रोजीच्या बैठकीत दिलेल्या मान्यतेनुसार निर्गमित करण्यात येत आहे.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या <u>www.maharashtra.gov.in</u> या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०१९०३०८१६१३२०९९२७ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकीत करुन काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

सहपत्र: परिशिष्ट "अ"

(सं. रा. तिरमनवार) शासनाचे उप सचिव

प्रत- १. मा. राज्यपाल, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.

- २. मा. मुख्यमंत्री, महाराष्ट्र राज्य, मंत्रालय, मुंबई.
- ३. सर्व मा. मंत्री/ मा. राज्यमंत्री, महाराष्ट्र राज्य, मंत्रालय, मुंबई.
- ४. महालेखापाल, महाराष्ट्र राज्य, (लेखा व अनुज्ञेयता), मुंबई/नागपूर.
- ५. कार्यकारी संचालक, महाराष्ट्र कृष्णा खोरे विकास महामंडळ, पुणे.

परिशिष्ट "अ"

भीमा (उजनी) प्रकल्प, जि. सोलापूर तृतीय सुधारित प्रशासकीय मान्यतेचा उपशीर्षनिहाय तरतुदींचा गोषवारा

(किंमत रु.लक्ष)

अ. क्र.	उपशीर्ष	व्दितीय सुप्रमानुसार तरतूद	तृतीय सुप्रमानुसार तरतूद
<u>अ</u>	शीर्षकामे	124 (124 GZ) 11 J (11 V V V V V V	gara garagara aya
9	ए - प्राथमिक	६०.१२	२६.२३
7	बी - भूसंपादन	9789.88	४५८६८.४२
3	सी – कामे	३६२५.१९	401010.104
8	डी - विमोचक	3.39	3.39
ч	के – इमारती	૧५५.७६	૧५५.७६
ξ	एम – वृक्षारोपण	२१९.८१	८४.४७
(9	ओ – संकीर्ण	२६७.३१	9९३.३४
۷	पी - देखभाल दुरूस्ती	993.९७	९५.५१
9	क्यू – संयंत्रे	७ ୪. १ ७	३२.१७
90	आर – दळणवळण	९२.८६	७७.९१
99	एक्स – पर्यावरण	90.00	90.00
9२	वाय – संग्रह तूट	3.20	0.00
	एकूण शीर्षकामे (अ)	१३८९५.४९	५१६२४.९५
ब	कालवे		
٩	ए - प्राथमिक	१३५.१८	9३७.९४
२	बी – भूसंपादन	१२०९.६२	9५८४५.४४
3	डी - विमोचक	६८३.५२	१०३८.९४
8	ई – प्रपात	२२.०६	93.34
ዓ	एफ-मोऱ्यांची कामे	५२१६.४४	૧३५०४.७६
દ્દ	जी - पूल	૧૪३૨.५६	२२५४.७०
(9	एच – निकासी	४६१.०२	300.८७
۷	के – इमारती	980८.०५	१४८६.७२
8	एल – अ) मातीकाम	२३०२८.२५	२२५३९.४६
	एल – ब) अस्तरीकरण	११३६१.२६	90६९७.००
90	एम – वृक्षारोपण	२११.२२	३५७.०१
99	ओ – संकीर्ण	१०४६.९३	989.989
9२	पी – देखभाल दुरूस्ती	१७६८.६५	१८३६.६१
93	क्यू – संयंत्रे	२४२९.३१	२२१०.११
98	आर – दळणवळण	६८.३३	५१.४०
१५	एक्स – पर्यावरण	90.00	90.00
9६	वाय – संग्रह तूट	२९.०३	3.99
90	यु - वितरण व्यवस्था	४११९३.३०	६३५ 90. ३ ३
9८	व्ही – शेतचारी	७५९९.००	904८२.९9
98	डब्ल्यू - निचराचारी	१२१६.०७	४२३२.२२
२०	PDN- Boosting	0	१०६८६
एकूण कालवे (ब)		१००५९९.८०	9६९३२६.४९
एकूण कामे (अ+ब)		998884.28	२२०९५१.४३
अनुषंगिक खर्च		२६०७१.६५	४१२६८.४५
एकूण		१४०५६६.९४	२६२२१९.८८